

2023 NCEA Pūrongo Aromatawai

Wāhanga Ako	Pāngarau
Rā Aromatawai	30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023
Te Momo Aromatawai	Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPA), Kete Manarua
Te Paerewa Paetae	32412

Wāhanga 1: He Tirohanga Whānui

1) Tūmahi Aromatawai Pātahi - I tū ai i ngā rā 30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023. 90 meneti te roa o te Aromatawai ā-Waho nei hei whakaoti mā te ākonganga i tōna kura, ā, ka whakahaerehia e ngā kaiako, kaiwhakahaere rānei i taua wiki tonu. Ka mutu, e tūwhera ana te Aromatawai ā-Waho mō te wiki heoi, kia uru atu ngā ākonganga o te kura ki te Aromatawai ā-Waho ki reira whakaoti ai i taua rā tonu, i mua rāno i te 5.30 karaka o te ahiahi.

E whitu ngā Tūmahi o te Tūmahi Aromatawai Pātahi nei. Ko ngā whakautu, he whirirau, he whakautu potu rānei. Katoa ngā pātahi o ngā Tūmahi e whitu e ārahi ana i te ākonganga ki te eke i ngā Tīpako o te Paerewa nei. Ko ngā pātahi toru tekau e hora ana i ngā Tūmahi e whitu e hono ana ki Ngā Whakaaro Tukanga me Ngā Whakaaro Pāngarau i te Tukutuku Ako mō te Pāngarau. Ka mutu e hāngai ana ki ngā Tautuhinga Aromatawai ā-Waho, 2023.

2) Kete Manarua - He kohikohinga taunakitanga ā ngā ākonganga i te roanga ake o te tau, mai i te marama o Maehe ki te marama o Oketopa, 2023. Ka ahu mai ngā taunakitanga i ngā kaupapa, i ngā horopaki rānei nā te ākonganga, nā te kaiako, nā te kura hoki i whakatau hei whai mā te ākonganga.

Wāhanga 2: He kōrero mō te Paerewa

Ma ngā ākonganga te Paerewa nei e rumakina ana ki te reo Māori, nā reira ka uaua rawa mā ngā ākonganga kāore i te ako mā te reo Māori. Mātua whakarite kia waia ai ngā ākonganga ki te whai, ki te whakamahi, ki te whakamāori, ki te whakawhitiwhiti whakaaro pāngarau me te reo matatini o te pāngarau hoki.

Ko ngā ākonganga i whakawhiwhia ki te tohu Paetae o te Paerewa nei:

- he mārama nōna ki te wetewete i te rapanga kia tautohu i te pāngarau.
- he mōhiotanga nōna ki te tātai i ngā momo rapanga tau me ngā paheko tau rerekē.
- e mōhio ana ki te pānui me te whakamāori i ngā tūtohi me ngā kauwhata rerekē.
- e mārama ana mehemea he pātahi reo, he pātahi tātai, he pātahi horopaki rānei.
- e mārama ana ki te reo Māori me ngā kupu motuhake o te pāngarau.
- e whakatutuki kia eke ai i ngā Tīpako 1, 2, 3 me te 4.

Wāhanga Ako

Pāngarau

Rā Aromatawai

30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023

Te Momo Aromatawai

Tūmahi Aromatawai Pātahi
(TAPA), Kete Manarua

Te Paerewa Paetae

32412

Tīpako 1: Te whakakaupapa i ngā pūāhua ki ngā tikanga pāngarau.

Ko te Paearu Mahi o tēnei Tīpako; ko te whiriwhiri i te paheko, i te whakaaturanga, i te taurangi, i te tikanga rānei hei whakatutuki i ngā matea pāngarau, tauanga rānei o ngā pūāhua. Ko te tekau o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Tīpako me ōna Paearu Mahi

1) Tūmahi Aromatawai Pātahi:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whiriwhiri i te ōrau, hautau, tau ā-ira hoki o tētahi tauoti.
- whakaoti whakarea, whakawehe māmā.
- whakawhiti waeine māmā.
- pānui i ngā raraunga o te kauwhata.

2) Kete Manarua:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whiriwhiri i te ōrau, hautau, tau ā-ira hoki o tētahi tauoti.
- whakaoti whakarea, whakawehe māmā
- whakawhiti waeine māmā
- pānui i ngā raraunga o te kauwhata
- ine koki
- ine i te wā

Wāhanga Ako

Pāngarau

Rā Aromatawai

30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023

Te Momo Aromatawai

Tūmahi Aromatawai Pātahi
(TAPA), Kete Manarua

Te Paerewa Paetae

32412

Tīpako 2: Te whakamahi i te pāngarau me te tauanga me te whakamāori i te whaitake o ngā urupare pāngarau me te tauanga hei whakatutuki i ngā matea o ngā pūāhua whaitake.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Tīpako; ko te whiriwhiri me te whakahāngai i ngā ariā tātai me ngā ariā tauanga e hāngai ana ki te pūāhua; Ko te whakamāori i te whai takenga o ngā whakaotinga, o ngā putanga, o ngā aronga ki te pūāhua. Ko te tekau o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Tīpako me ōna Paearu Mahi.

1) Tūmahi Aromatawai Pātahi:

Ko ngā ākongā i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whakamahi ōwehenga, whakarea, whakawehe hoki.
- pānui kauwhata hiato.

2) Kete Manarua:

Ko ngā ākongā i whakawhiwhia ki te Putanga Ako nei i taea te:

- whakamahi ōwehenga, whakarea, whakawehe hoki.
- pānui kauwhata hiato.
- waihanga tohu mō te pakihī mā te whakamahi tikanga panoni.
- whakarite raumata hei pupuri i t/ētahi kai.

Tīpako 3: Te whakaaro whaitake me te whakawhiwhiti kōrero, ā-pangarau nei, ki te reo Māori.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Tīpako; Ko te whakawhiwhi whakaaro pāngarau ki ngā kupu motuhake, ki te wetereo, ki ngā momo whakaaturanga e hāngai ana ki te pūāhua; Ko te whakawhiwhi whakaaro pāngarau ki ngā ara kōrero rerekē (arā, ki te reo tuhituhi, ki te reo ā-waha, ki te reo ataata, ki te hangarau hoki).

Wāhanga Ako

Pāngarau

Rā Aromatawai

30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023

Te Momo Aromatawai

Tūmahi Aromatawai Pātahi
(TAPA), Kete Manarua

Te Paerewa Paetae

32412

E rima o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Tīpako me ōna Paearu Mahi.

1) Tūmahi Aromatawai Pātahi:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whakamārama ā-kupu nei i ngā otinga me te whai taunakitanga e tautoko ana i tāna i whakamārama ai.
- whakaingoa kauwhata - te tapanga, te tuaka pou-y, te tuaka pae-x.

2) Kete Manarua:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whakamārama ā-kupu nei i ngā otinga me te whai taunakitanga e tautoko ana i tāna i whakamārama ai.
- whakaingoa kauwhata - te tapanga, te tuaka pou-y, te tuaka pae-x.
- whiriwhiri i tētahi kauwhata e tika ai te whakaatu i āna raraunga.

Tīpako 4: Te tautohu i ngā tikanga ahurea-pāpori whaitake, e noho tūāpapa mai ana ki ngā pūahua pāngarau/tauanga.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Tīpako; Ko te whakahāngai atu, ko te tūhono atu i te pāngarau me te tauanga ki ngā horopaki ahurea-pāpori; Ko te whakapuaki i te pānga, i te whāinga rānei o te urupare pāngarau/tauanga ki ētahi pūāhua; Ko te tautohu i ngā uara, ngā whakapono, ngā hononga me ngā kawenga pāpori e noho tūāpapa mai ana ki ngā pūahua pāngarau.

E rima o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Tīpako me ōna Paearu Mahi.

1) Tūmahi Aromatawai Pātahi:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- pānui tūtohi.

Wāhanga Ako

Pāngarau

Rā Aromatawai

30 o Oketopa ki te 3 o Noema 2023

Te Momo Aromatawai

Tūmahi Aromatawai Pātahi
(TAPA), Kete Manarua

Te Paerewa Paetae

32412

2) Kete Manarua:

Ko ngā ākonga i whakawhiwhia ki te Tīpako nei i taea te:

- whakahoropaki i āna mahi ki tētahi kaupapa e whai pānga ana ki a ia anō.
- whakamārama i ngā putanga o tāna i tūhura ai.

